با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام پیاده‌سازی سیستم‌های اطلاعاتی و طراحی وب پایه یازدهم پودمان پنجم

عنوان فصل: مدیریت صفحات وب پویا

از صفحه‌ی ۲۲۱ تا صفحه‌ی ۲۷۹ کتاب

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل مدیریت صفحات وب پویا آمده است.

مباحث فصل: اتصال PHP به MySQL، session، ورود کاربر، ارسال پرونده، فروشگاه برخط، سفارش و مدیریت محصولات

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۲۲۴ · کنجکاوی — دلیل انتخاب نام کاربری به‌عنوان کلید اصلی ۶

۲ صفحه ۲۲۴ · فعالیت گروهی — خطرات دسترسی مستقیم کاربر به پایگاه داده ۶

۳ صفحه ۲۲۳ · کارگاه ۱ — ایجاد پایگاه داده db_shop و جدول users ۶

۴ صفحه ۲۲۷ · کارگاه ۲ — ثبت اطلاعات عضویت در تارنما ۷

۵ صفحه ۲۲۹ · کارگاه ۳ — صفحه ورود به تارنما ۸

۶ صفحه ۲۳۰ · پرسش — چرا اشیاء نمون‌برگ در جدول قرار گرفته‌اند؟ ۹

۷ صفحه ۲۳۱ · فعالیت کارگاهی — ایجاد کاربر مدیر ۹

۸ صفحه ۲۳۴ · کارگاه ۴ — شمارش تعداد بازدید با session ۱۰

۹ صفحه ۲۳۵ · کارگاه ۴ (ادامه) — پرونده reset.php و بررسی عملکرد ۱۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۰ صفحه ۲۳۵ · فعالیت کارگاهی — ذخیره‌ی رنگ در session ۱۱
۱۱ صفحه ۲۳۶ · کارگاه ۵ — تشخیص ورود کاربر و تغییر منوی سرصفحه ۱۲
۱۲ صفحه ۲۳۸ · فعالیت کارگاهی — بازنویسی logout با unset ۱۳
۱۳ صفحه ۲۳۸ · کارگاه ۶ — تشخیص نوع کاربر (مدیر یا عمومی) ۱۳
۱۴ صفحه ۲۳۹ · فعالیت کارگاهی — ورود دستی نشانی login و register پس از ورود ۱۴
۱۵ صفحه ۲۴۰ · فعالیت کارگاهی — نمایش پیام مناسب در صفحه‌ی جدید به‌جای انتقال ۱۴
۱۶ صفحه ۲۴۰ · کارگاه ۸ — جدول products و نمون‌برگ ثبت محصولات ۱۴
۱۷ صفحه ۲۴۳ · فعالیت کارگاهی — مقایسه ورود کاربر عادی و مدیر به products_admin ۱۶
۱۸ صفحه ۲۴۵ · فعالیت کارگاهی — مثال‌های basename و pathinfo ۱۶
۱۹ صفحه ۲۴۶ · فعالیت کارگاهی — مثال تابع getimagesize ۱۷
۲۰ صفحه ۲۴۷ · فعالیت کارگاهی — نمایش آرایه‌ی $_FILES ۱۷

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۲۱ صفحه ۲۴۸ · کارگاه ۹ — ثبت محصولات در جدول products و ارسال تصویر ۱۸
۲۲ صفحه ۲۵۴ · فعالیت کارگاهی — درج محصولات نمونه ایرانی ۱۹
۲۳ صفحه ۲۵۵ · کارگاه ۱ — مشاهده‌ی محصولات فروشگاه برخط ۲۰
۲۴ صفحه ۲۵۷ · فعالیت کارگاهی — نمایش محصولات فقط برای اعضا ۲۱
۲۵ صفحه ۲۵۸ · کارگاه ۲ — صفحه‌ی اختصاصی محصول (detail_product.php) ۲۱
۲۶ صفحه ۲۶۰ · کارگاه ۳ — فرم ثبت سفارش محصول (order.php) ۲۲
۲۷ صفحه ۲۶۷ · فعالیت کارگاهی — آزمایش خطا در فرم سفارش ۲۴
۲۸ صفحه ۲۶۷ · کارگاه ۴ — ثبت نهایی سفارش (جدول orders) ۲۵
۲۹ صفحه ۲۷۲ · کارگاه ۵ — ویرایش و حذف محصولات فروشگاه ۲۶
۳۰ صفحه ۲۷۸ · فعالیت کارگاهی — صفحه‌ی ارتباط با ما (contact.php) ۲۹
۳۱ صفحه ۲۷۹ · پروژه‌ی نهایی — حذف محصول با تأیید و مدیریت سفارش‌ها ۳۱

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱ صفحه ۲۲۴ کنجکاوی

به چه دلیل نام کاربری به عنوان کلید اصلی انتخاب شده است؟

کلید اصلی باید برای هر رکورد یکتا باشد و تکراری یا خالی نشود. نام واقعی، گذرواژه و رایانامه ممکن است برای چند کاربر یکسان باشد (مثلاً دو نفر هم‌نام)، ولی نام کاربری هنگام ثبت‌نام فقط به یک نفر تعلق می‌گیرد. به همین دلیل با نام کاربری می‌توان هر کاربر را در جدول **users** به‌طور یکتا شناسایی کرد و از ثبت نام کاربری تکراری جلوگیری شد.

۲ صفحه ۲۲۴ فعالیت گروهی

با مشورت هم‌گروهی خود بررسی کنید که اگر کاربر نهایی به‌صورت مستقیم و بدون واسطه به پایگاه داده و جداول طراحی‌شده تارنما دسترسی داشته باشد، چه خطراتی را به دنبال خواهد داشت.

- کاربر می‌تواند اطلاعات دیگران (گذرواژه، رایانامه، شماره تماس، نشانی) را ببیند و سوءاستفاده کند.
- امکان تغییر، حذف یا افزودن داده‌ها (مثلاً تغییر قیمت کالا یا موجودی انبار) وجود دارد و صحت داده‌ها از بین می‌رود.
- با حذف جدول یا پایگاه داده، کل تارنما از کار می‌افتد و اطلاعات از دست می‌رود.
- کاربر ناآشنا ممکن است ناخواسته دستور اشتباه اجرا کند و ساختار پایگاه داده را خراب کند.
- کنترل سطح دسترسی ممکن نیست؛ به همین دلیل صفحات وب پویا به‌عنوان واسط قرار داده می‌شوند تا فقط عملیات مجاز و اعتبارسنجی‌شده روی پایگاه داده انجام شود.

۳ صفحه ۲۲۳ کارگاه ۱

پایگاه داده db_shop را با انتخاب utf8_persian_ci از منوی collation ایجاد کنید.

جدول users را در پایگاه داده db_shop بر اساس جدول ۱ ایجاد کنید و فیلد username را کلید اصلی کنید.

در phpMyAdmin پس از ایجاد پایگاه داده با collation فارسی، جدول با فیلدهای جدول ۱ ساخته می‌شود.

دستور معادل:

```
CREATE DATABASE db_shop CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci;
USE db_shop;

CREATE TABLE users (
  realname VARCHAR(80)  NOT NULL,
  username VARCHAR(30)  NOT NULL,
  password VARCHAR(20)  NOT NULL,
  email    VARCHAR(60)  NOT NULL,
```

```
  type     TINYINT(1)   NOT NULL DEFAULT 0,
  PRIMARY KEY (username)
) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci;
```

۴ صفحه ۲۲۷ کارگاه ۲

پرونده register_action.php را باز کرده، پس از دستورات بررسی صحت ورود اطلاعات، اتصال به سرویس‌دهنده MySQL را برقرار کنید، اطلاعات عضویت را در جدول users ذخیره کنید، اتصال را ببندید و نمایش اطلاعات نمونه‌برگ را حذف کنید.

مراحل: ۱) اتصال با **mysqli_connect** و بررسی خطا با **mysqli_connect_errno**؛ ۲) اجرای دستور INSERT با **mysqli_query** و بررسی نتیجه با عملگر === (چون نوع و مقدار هر دو بررسی می‌شود)؛ ۳) بستن اتصال با **mysqli_close**. مقدار type برای کاربر عادی ۰ است.

```
<?php
include("includes/header.php");

// ---- بررسی صحت ورود اطلاعات (کارگاه ۱۸) ----
if (empty($_POST["realname"]) || empty($_POST["username"]) ||
    empty($_POST["password"]) || empty($_POST["email"])) {
    stop("لطفاً همه‌ی فیلدهای ضروری را پر کنید.");
}
if ($_POST["password"] != $_POST["repassword"]) {
    stop("گذرواژه و تکرار آن یکسان نیستند.");
}
if (!filter_var($_POST["email"], FILTER_VALIDATE_EMAIL)) {
    stop("قالب رایانامه درست نیست.");
}

// ---- ۲) اتصال به سرویس‌دهنده‌ی MySQL ----
mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");

// ---- ۳) ذخیره‌ی اطلاعات عضویت (کاربر عادی: type=0) ----
$realname = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["realname"]);
$username = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["username"]);
$password = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["password"]);
$email    = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["email"]);

$sql = "INSERT INTO users (realname, username, password, email, type)
        VALUES ('$realname', '$username', '$password', '$email', 0)";
if (mysqli_query($conn, $sql) === true) {
    echo "<p>ثبت‌نام شما با موفقیت انجام شد.</p>";
} else {
    echo "<p style=\"color:red\">ثبت‌نام انجام نشد؛ شاید این نام کاربری قبلاً ثبت شده
باشد.</p>";
```

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

```
}

// ---- ۴) بستن اتصال ----
mysqli_close($conn);

include("includes/footer.php");
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۵ صفحه ۲۲۹ کارگاه ۳

پرونده login.php را با نمون‌برگ دریافت نام کاربری و گذرواژه ایجاد کنید.

پرونده login_action.php را برای بررسی مشخصات کاربر ایجاد و تکمیل کنید.

نمون‌برگ ورود (login.php):

```
<?php include("includes/header.php"); ?>
<h2>ورود به تارنما</h2>
<form action="login_action.php" method="post">
  <table>
    <tr><td>نام کاربری:</td><td><input type="text" name="username"></td></tr>
    <tr><td>گذرواژه:</td><td><input type="password" name="password"></td></tr>
    <tr><td></td><td><input type="submit" name="submit" value="ورود"></td></tr>
  </table>
</form>
<?php include("includes/footer.php"); ?>
```

بررسی مشخصات در login_action.php؛ با **mysqli_fetch_array** یک سطر از نتیجه‌ی پرس‌وجو خوانده می‌شود و اگر رکوردی یافت شود، ورود موفق است:

```
<?php
include("includes/header.php");
if (empty($_POST["username"]) || empty($_POST["password"])) {
    stop("نام کاربری و گذرواژه را وارد کنید.");
}

mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");

$username = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["username"]);
$password = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["password"]);

$sql    = "SELECT * FROM users WHERE username='$username' AND password='$password'";
$result = mysqli_query($conn, $sql);
$row    = mysqli_fetch_array($result);      // برمی‌گردد null اگر رکوردی نباشد
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

```
if ($row) {
    echo "<p>" . $row["realname"] . " عزیز، ورود شما با موفقیت انجام شد.</p>";
} else {
    echo "<p style=\"color:red\">نام کاربری یا گذرواژه اشتباه است.</p>";
}
mysqli_close($conn);

include("includes/footer.php");
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۶ صفحه ۲۳۰ پرسش

چرا در کد بالا اشیاء نمون‌برگ را در جدول قرار داده‌ایم؟

برای چیدمان مناسب و منظم اجزای نمون‌برگ؛ برچسب‌ها (مثل «نام کاربری») و کادرهای متن در ستون‌های جداگانه زیر هم و هم‌تراز قرار می‌گیرند و ظاهر فرم زیباتر و خواناتر می‌شود.

۷ صفحه ۲۳۱ فعالیت کارگاهی

یک کاربر با نام واقعی مدیریت، نام کاربری admin، گذرواژه admin و نشانی رایانامه admin@medu.ir ایجاد کنید. سپس وارد phpMyAdmin شوید و مقدار فیلد type این رکورد را از ۰ به ۱ تغییر دهید.
این تغییر چه تأثیری در نوع کاربر دارد؟

ابتدا از صفحه‌ی ثبت‌نام کاربر را با مشخصات خواسته‌شده ثبت می‌کنیم. سپس در phpMyAdmin جدول users، روی «ویرایش» رکورد admin کلیک کرده، type را به ۱ تغییر می‌دهیم؛ معادل دستور:

```
UPDATE users SET type = 1 WHERE username = 'admin';
```

مقدار ۰ یعنی کاربر عادی و مقدار ۱ یعنی کاربر مدیر. با این تغییر، کاربر admin از «کاربر عادی» به «مدیر تارنما» تبدیل می‌شود و بعد از ورود می‌تواند به صفحات مدیریتی (ثبت محصول، مدیریت سفارش‌ها) دسترسی داشته باشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۸ صفحه ۲۳۴ کارگاه ۴

پرونده visit.php را ایجاد و چند بار با Refresh اجرا کنید و تغییرات خروجی را بررسی کنید.

با localhost پرونده visit.php را یک بار دیگر اجرا کنید. خروجی چیست؟ چرا؟

```
<?php
session_start();
if (isset($_SESSION["visit"])) {
    $_SESSION["visit"] = $_SESSION["visit"] + 1;
} else {
    $_SESSION["visit"] = 1;
}
echo "تعداد بازدید شما از این صفحه: " . $_SESSION["visit"];
?>
```

در هر بار اجرا یا Refresh، عدد بازدید یک واحد زیاد می‌شود (۱، ۲، ۳ و ...). در اجرای دوباره نیز عدد از مقدار قبلی ادامه پیدا می‌کند و از ۱ شروع نمی‌شود؛ زیرا متغیر **$_SESSION["visit"]** در پرونده‌ی session روی سرویس‌دهنده ذخیره شده و تا زمانی که مرورگر بسته نشود یا session حذف نگردد، باقی می‌ماند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۹ صفحه ۲۳۵ کارگاه ۴ (ادامه)

پرونده reset.php را ایجاد کنید. برنامه‌های reset.php و visit.php را در دو تب مرورگر اجرا کنید، visit را چند بار Refresh کنید، سپس reset را Refresh کنید و دوباره به visit بروید. خروجی آن چه تغییری کرد؟ چرا؟

```
<?php
session_start();
session_destroy();
echo "همه‌ی متغیرهای session حذف شدند.";
?>
```

پس از اجرای reset.php شمارنده دوباره از ۱ شروع می‌شود. علت: تابع **session_destroy** پرونده‌ی session و همه‌ی متغیرهای آن (از جمله visit) را حذف می‌کند؛ بنابراین در اجرای بعدی visit.php شرط isset برقرار نیست و مقدار ۱ ثبت می‌شود.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۰ صفحه ۲۳۵ فعالیت کارگاهی

برنامه‌ای به زبان php بنویسید که نام یک رنگ را در متغیری با نام دلخواه در session ذخیره کند و با زدن دکمه‌ی تأیید به صفحه‌ی جدیدی وارد شود که رنگ پس‌زمینه‌ی آن معادل با مقدار متغیر session باشد.

صفحه‌ی اول (color_form.php):

```
<?php
// color_form.php
session_start();
if (isset($_POST["ok"])) {
    $_SESSION["color"] = $_POST["color"];   // ذخیره‌ی رنگ در session
    header("Location: color_page.php");
    exit;
}
?>
<!DOCTYPE html>
<html>
<head><meta charset="utf-8"><title>انتخاب رنگ</title></head>
<body dir="rtl">
<form method="post">
  نام رنگ (به انگلیسی): <input type="text" name="color" value="yellow">
  <input type="submit" name="ok" value="تأیید">
</form>
</body>
</html>
```

صفحه‌ی دوم (color_page.php):

```
<?php
// color_page.php
session_start();
$color = isset($_SESSION["color"]) ? $_SESSION["color"] : "white";
?>
<!DOCTYPE html>
<html>
<head><meta charset="utf-8"><title>رنگ پس‌زمینه</title></head>
<body dir="rtl" style="background-color: <?php echo htmlspecialchars($color); ?>">
<p>رنگ پس‌زمینه‌ی این صفحه برابر مقدار ذخیره‌شده در session است.</p>
</body>
</html>
```

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

پرونده login_action.php را تکمیل کنید تا وضعیت کاربر و نام واقعی او در session ذخیره شود؛ سپس در header.php تابع session_start را اضافه و منوی سرصفحه را بر اساس وضعیت کاربر تغییر دهید؛ در پایان پرونده‌ی logout.php را بنویسید.

ذخیره‌ی وضعیت در login_action.php پس از موفقیت ورود:

```
if ($row) {
    $_SESSION["login"]    = true;                 // وضعیت ورود
    $_SESSION["realname"] = $row["realname"];     // نام واقعی کاربر
    echo "<p>" . $row["realname"] . " عزیز، ورود شما با موفقیت انجام شد.</p>";
} else {
    echo "<p style=\"color:red\">نام کاربری یا گذرواژه اشتباه است.</p>";
}
```

ابتدای header.php و منوی بر اساس وضعیت کاربر:

```
<?php
if (session_status() == PHP_SESSION_NONE) {
    session_start();                // در همه‌ی صفحه‌ها $_SESSION برای استفاده از آرایه‌ی
}
function stop($msg) {
    echo "<p style=\"color:red\">" . $msg . "</p>";
    include("includes/footer.php");
    exit;
}
?>
```

```
<table class="menu"><tr><td class="link_style_set">
  <a href="index.php">صفحه اصلی</a>
  <?php if (isset($_SESSION["login"]) && $_SESSION["login"] === true) { ?>
    <span>خوش آمدید، <?php echo $_SESSION["realname"]; ?> کاربر گرامی</span>
    <a href="logout.php">خروج از تارنما</a>
  <?php } else { ?>
    <a href="register.php">عضویت در تارنما</a>
    <a href="login.php">ورود به تارنما</a>
  <?php } ?>
  <a href="about.php">درباره ما</a>
  <a href="contact.php">ارتباط با ما</a>
</td></tr></table>
```

خروج از تارنما (logout.php):

```
<?php
session_start();
session_destroy();          // و همه‌ی متغیرهای آن session حذف پرونده‌ی
header("Location: index.php");
exit;
?>
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۲ صفحه ۲۳۸ فعالیت کارگاهی

با استفاده از تابع unset پرونده‌ی وب پویای logout.php را بازنویسی کنید.

```
<?php
session_start();
unset($_SESSION["login"]);
unset($_SESSION["username"]);
unset($_SESSION["realname"]);
unset($_SESSION["type"]);
header("Location: index.php");
exit;
?>
```

تابع **unset** فقط متغیر مشخص‌شده را حذف می‌کند، ولی **session_destroy** کل پرونده‌ی session را از بین می‌برد.

۱۳ صفحه ۲۳۸ کارگاه ۶

پرونده‌ی login_action.php را طوری تکمیل کنید که با توجه به فیلد type نوع کاربر در session ذخیره شود.

```
if ($row) {
    $_SESSION["login"]    = true;
    $_SESSION["username"] = $row["username"];     // برای ثبت سفارش (کارگاه ۳ واحد ۸)
    $_SESSION["realname"] = $row["realname"];
    $_SESSION["type"]     = $row["type"];         // ۰: مدیر ، ۱: کاربر عمومی
    echo "<p>" . $row["realname"] . " عزیز، ورود شما با موفقیت انجام شد.</p>";
    if ($row["type"] == 1) {
        echo "<p><a href=\"products_admin.php\">ورود به صفحه‌ی ثبت و مدیریت محصولات</a></
p>";
    }
} else {
    echo "<p style=\"color:red\">نام کاربری یا گذرواژه اشتباه است.</p>";
}
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۴ صفحه ۲۳۹ فعالیت کارگاهی

بعد از ورود موفق به تارنما در نوار نشانی مرورگر به‌صورت دستی نشانی ورود و ثبت‌نام را بنویسید. خروجی نمایش داده‌شده را بررسی کنید.

با دستورهای محدودیت دسترسی که در ابتدای login.php و register.php قرار گرفته است، کاربری که وارد شده است نمی‌تواند این دو صفحه را ببیند و بلافاصله به صفحه‌ی اصلی (index.php) هدایت می‌شود.

```
<?php
session_start();
if (isset($_SESSION["login"]) && $_SESSION["login"] === true) {
    header("Location: index.php");   // کاربر وارد شده نباید دوباره وارد شود
    exit;
}
include("includes/header.php");
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۵ صفحه ۲۴۰ فعالیت کارگاهی

در کارگاه قبل بعد از ورود موفق، در صورتی که کاربر بخواهد وارد صفحه‌ی ثبت‌نام شود، به پرونده‌ی index.php منتقل می‌شود. شرایطی ایجاد کنید که به‌جای انتقال به index.php پیام مناسبی در یک صفحه‌ی جدید به کاربر نمایش داده شود. صفحه‌ی جدید باید دارای قالب اصلی تارنما باشد.

به‌جای **header("Location...")**، پرونده‌ی header.php را include کرده، پیام را نمایش می‌دهیم، footer.php را include می‌کنیم و برنامه را با exit متوقف می‌کنیم:

```
<?php
include("includes/header.php");
if (isset($_SESSION["login"]) && $_SESSION["login"] === true) {
    echo "<p>شما قبلاً وارد تارنما شده‌اید و نیازی به ثبت‌نام مجدد نیست.</p>";
    include("includes/footer.php");
    exit;
}
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۶ صفحه ۲۴۰ کارگاه ۸

جدول products را در پایگاه داده db_shop بر اساس جدول ۲ ایجاد کنید.

پرونده‌ی products_admin.php را با نمون‌برگ دریافت مشخصات محصولات ایجاد کنید و دسترسی به آن را فقط برای مدیر تارنما محدود کنید.

```
CREATE TABLE products (
  code_pro   INT(10)       NOT NULL,
  pro_name   VARCHAR(200)  NOT NULL,
  pro_qty    INT(10)       NOT NULL,
  price_pro  FLOAT         NOT NULL,
  image_pro  VARCHAR(80)   NOT NULL,
  detail_pro TEXT          NOT NULL,
  PRIMARY KEY (code_pro)
) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci;
```

```
<?php
include("includes/header.php");
?>
<h2>ثبت محصول</h2>
<form action="products_admin_action.php" method="post" enctype="multipart/form-data">
  <table>
    <tr><td>کد کالا:</td><td><input type="text" name="code_pro"></td></tr>
    <tr><td>نام کالا:</td><td><input type="text" name="pro_name" size="40"></td></tr>
    <tr><td>تعداد موجودی:</td><td><input type="text" name="pro_qty"></td></tr>
    <tr><td>قیمت (ریال):</td><td><input type="text" name="price_pro"></td></tr>
    <tr><td>تصویر کالا:</td><td><input type="file" name="image_pro"></td></tr>
    <tr><td>توضیحات:</td><td><textarea name="detail_pro" rows="5" cols="40"></
textarea></td></tr>
    <tr><td></td><td><input type="submit" name="submit" value="ثبت محصول"></td></tr>
  </table>
</form>
<?php include("includes/footer.php"); ?>
```

افزودن پیوند مدیر به منو (header.php) و محدودکردن دسترسی به صفحه برای مدیر:

```
<?php if ($_SESSION["type"] == 1) { ?>
    <a href="products_admin.php">ثبت و مدیریت محصولات</a>
    <a href="manage_orders_admin.php">مدیریت سفارش‌ها</a>
<?php } ?>
```

```
<?php
include("includes/header.php");
// فقط مدیر (type = 1) اجازه‌ی دیدن این صفحه را دارد
if (!isset($_SESSION["login"]) || $_SESSION["login"] !== true || $_SESSION["type"] != 1)
{
    stop("شما اجازه‌ی دسترسی به این صفحه را ندارید.");
}
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۷ صفحه ۲۴۳ فعالیت کارگاهی

با نام کاربری و گذرواژه‌ی یک کاربر عادی وارد تارنما شوید و با نوشتن نام پرونده‌ی products_admin.php در نوار نشانی مرورگر تلاش کنید وارد این صفحه شوید. این کار را برای یک کاربر با سطح دسترسی مدیریت تارنما آزمایش کنید. نتایج را با هم مقایسه کنید.

مقایسه‌ی نتیجه

نوع کاربر	مقدار type	نتیجه‌ی ورود به products_admin.php
کاربر عادی	۰	پیام «شما اجازه‌ی دسترسی به این صفحه را ندارید» نمایش داده می‌شود و فرم ثبت محصول دیده نمی‌شود.
مدیر تارنما	۱	ورود موفق است و فرم ثبت محصولات نمایش داده می‌شود.

علت: در ابتدای صفحه، مقدار **SESSION["type"]_$** بررسی می‌شود و فقط برای مقدار ۱ ادامه‌ی صفحه اجرا می‌گردد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۱۸ صفحه ۲۴۵ فعالیت کارگاهی

مثال بالا (تابع pathinfo) را در یک پرونده بنویسید. آن را اجرا کرده، خروجی را بنویسید.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

```php
<?php
$path = "C:/wamp/www/iranianshop/products/images/gaz.jpg";
print_r(pathinfo($path));                          // آرایه‌ی انجمنی کامل
echo pathinfo($path, PATHINFO_DIRNAME)  . "<br>";
echo pathinfo($path, PATHINFO_BASENAME) . "<br>";
echo pathinfo($path, PATHINFO_EXTENSION) . "<br>";
echo pathinfo($path, PATHINFO_FILENAME) . "<br>";
?>
```

خروجی (برای مسیر نمونه‌ی بالا):

```
Array ( [dirname] => C:/wamp/www/iranianshop/products/images
        [basename] => gaz.jpg [extension] => jpg [filename] => gaz )
C:/wamp/www/iranianshop/products/images
```

```
gaz.jpg
jpg
gaz
```

تابع basename برای مسیر مثال کتاب (php.ini) خروجی «php.ini» می‌دهد و file_exists با توجه به وجود یا نبود مسیر، true یا false برمی‌گرداند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۹ صفحه ۲۴۶ فعالیت کارگاهی

مثال بالا (تابع getimagesize) را در یک پرونده بنویسید. آن را اجرا کرده، خروجی را بنویسید.

```php
<?php
$info = getimagesize("products/images/gaz.jpg");
print_r($info);
echo $info[0] . " x " . $info[1] . "<br>";
echo $info["mime"];
?>
```

خروجی آرایه‌ای شامل عرض و ارتفاع (برحسب پیکسل)، رشته‌ی width/height، تعداد بیت و کانال رنگ و نوع mime است؛ مثلاً برای تصویر نمونه‌ی کتاب:

```
Array ( [0] => 275 [1] => 183 [2] => 2 [3] => width="275" height="183"
        [bits] => 8 [channels] => 3 [mime] => image/jpeg )
275 x 183
image/jpeg
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۰ صفحه ۲۴۷ فعالیت کارگاهی

برنامه‌ی بالا را در یک پرونده نوشته، آن را اجرا کنید. با استفاده از view page source کدها را مشاهده کنید و با کد نوشته‌شده در پرونده مقایسه کنید.

```php
<?php
// upload_test.php
if (isset($_POST["submit"])) {
    echo "<pre>";
    print_r($_FILES["myfile"]);
    echo "</pre>";
}
?>
<!DOCTYPE html>
<html>
<head><meta charset="utf-8"><title>آزمایش آرایه‌ی FILES</title></head>
<body dir="rtl">
```

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

```
<form action="upload_test.php" method="post" enctype="multipart/form-data">
  <input type="file" name="myfile">
  <input type="submit" name="submit" value="ارسال">
</form>
</body>
</html>
```

در view source فقط کد HTML خروجی دیده می‌شود (نمون‌برگ و جدول اطلاعات پرونده) و دستورات php دیده نمی‌شوند؛ زیرا php روی سرویس‌دهنده اجرا می‌شود و فقط نتیجه برای مرورگر ارسال می‌گردد. آرایه‌ی $_FILES کلیدهای name, type, tmp_name, error و size را نشان می‌دهد.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

---

۲۱ صفحه ۲۴۸ کارگاه ۹

پرونده‌ی products_admin_action.php را با سطح دسترسی مدیر ایجاد کنید؛ خالی نبودن فیلدها، قالب تصویری بودن، وجود پرونده‌ی هم‌نام و حجم کمتر از ۵۰۰ کیلوبایت را بررسی کنید، پرونده را ارسال و مشخصات کالا را در جدول درج کنید.

ساختار پوشه: **iranianshop/products/images**. کد کامل:

```
<?php
include("includes/header.php");

// ۱) فقط مدیر
if (!isset($_SESSION["login"]) || $_SESSION["login"] !== true || $_SESSION["type"] != 1)
{
    stop("شما اجازه‌ی دسترسی به این صفحه را ندارید.");
}

// ۲) خالی نبودن فیلدها
if (empty($_POST["code_pro"]) || empty($_POST["pro_name"]) || empty($_POST["pro_qty"])
||
    empty($_POST["price_pro"]) || empty($_POST["detail_pro"]) ||
    !isset($_FILES["image_pro"]) || $_FILES["image_pro"]["error"] != 0) {
    stop("همه‌ی فیلدها را پر کنید و یک تصویر انتخاب کنید.");
}

// ۳) اتصال به پایگاه داده
mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");

// ۴) مسیر ذخیره‌سازی (پوشه‌ها را از قبل بسازید: iranianshop/products/images/)
$target_dir  = "products/images/";
$file_name   = basename($_FILES["image_pro"]["name"]);
$target_file = $target_dir . $file_name;
```

```
$ext         = strtolower(pathinfo($target_file, PATHINFO_EXTENSION));

// ۶) تصویر بودن پرونده
if (@getimagesize($_FILES["image_pro"]["tmp_name"]) === false) {
    stop("پرونده‌ی انتخاب‌شده تصویر نیست.");
}
// ۷) وجود پرونده‌ی هم‌نام
if (file_exists($target_file)) {
    stop("پرونده‌ای با این نام در سرویس‌دهنده وجود دارد.");
}
// ۸) حجم بیشتر از ۵۰۰ کیلوبایت
if ($_FILES["image_pro"]["size"] > 500 * 1024) {
    stop("حجم تصویر نباید بیشتر از ۵۰۰ کیلوبایت باشد.");
}
// ۹) قالب‌های مجاز
if ($ext != "jpg" && $ext != "jpeg" && $ext != "png" && $ext != "gif") {
    stop("فقط قالب‌های JPG، JPEG، PNG و GIF مجاز است.");
}
// ۱۰) ارسال پرونده به سرویس‌دهنده
if (!move_uploaded_file($_FILES["image_pro"]["tmp_name"], $target_file)) {
    stop("خطا در ارسال تصویر به سرویس‌دهنده.");
}

// ۱۱) درج مشخصات کالا
$code   = (int)$_POST["code_pro"];
$name   = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["pro_name"]);
$qty    = (int)$_POST["pro_qty"];
$price  = (float)$_POST["price_pro"];
$image  = mysqli_real_escape_string($conn, $file_name);
$detail = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["detail_pro"]);

$sql = "INSERT INTO products (code_pro, pro_name, pro_qty, price_pro, image_pro,
detail_pro)
        VALUES ($code, '$name', $qty, $price, '$image', '$detail')";
if (mysqli_query($conn, $sql) === true) {
    echo "<p>محصول با موفقیت ثبت شد.</p>";
} else {
    echo "<p style=\"color:red\">ثبت محصول انجام نشد (شاید کد کالا تکراری باشد).</p>";
}
mysqli_close($conn);

include("includes/footer.php");
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۲ صفحه ۲۵۴ فعالیت کارگاهی

به‌صورت نمونه تعدادی محصول ایرانی را وارد جدول محصولات کنید. پیشنهاد می‌شود از محصولات کشاورزی، سوغات شهرها یا استان‌ها و موارد مشابه استفاده شود.

از صفحه‌ی ثبت محصول (products_admin.php) یا با دستور SQL می‌توان محصولات را وارد کرد. نمونه:

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

```
INSERT INTO products (code_pro, pro_name, pro_qty, price_pro, image_pro, detail_pro)
VALUES
(1001, '450000 ,185  ,گز اعلای اصفهان', 'gaz.jpg',  'گز اصفهان با مغز پسته و شیره‌ی
طبیعی گون؛ بسته‌بندی یک کیلوگرمی، بدون مواد نگهدارنده و مناسب سوغات.'),
(1002, '1200000 ,120 ,پسته‌ی اکبری رفسنجان', 'pesteh.jpg',  'پسته‌ی اکبری درجه‌ی یک
رفسنجان، خشک و تازه‌برداشت، بسته‌بندی ۵۰۰ گرمی.'),
(1003, '900000  ,60  ,زعفران قائنات', 'zaferan.jpg',  'زعفران سرگل قائنات، رنگ و
عطر بسیار عالی، بسته‌ی ۵ گرمی.'),
(1004, '300000  ,90  ,زرشک بیرجند', 'zereshk.jpg',  'زرشک پفکی بیرجند، بدون هسته
و تمیزشده، بسته‌ی ۲۵۰ گرمی.'),
(1005, '250000 ,150  ,سوهان قم', 'sohan.jpg',  'سوهان سنتی قم با زعفران و
پسته، جعبه‌ی ۴۰۰ گرمی.');
```

در تابع substr نیز برای نمایش بخشی از توضیحات از **substr($detail, 0, 100)** استفاده می‌شود:

```
<?php
$s = "Hello World";
echo substr($s, 6)     . "<br>";   // World   (از اندیس ۶ تا پایان)
echo substr($s, 0, 5)  . "<br>";   // Hello   (۵ نویسه از اندیس ۰)
echo substr($s, -5)    . "<br>";   // World   (۵ نویسه‌ی آخر)
echo substr($s, -5, 3) . "<br>";   // Wor
echo substr($s, 3, 4)  . "<br>";   // lo W
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

---

۲۳ صفحه ۲۵۵ کارگاه ۱

پرونده‌ی index.php را باز کنید و با اتصال به پایگاه داده، فهرست محصولات را در جدولی که در هر سطر سه محصول دارد و با کلیک روی هر محصول به صفحه‌ی جزئیات می‌رود، نمایش دهید.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

```
<?php
include("includes/header.php");

// اتصال به پایگاه داده
mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");

// پرس‌وجوی نمایش همه‌ی محصولات
$result = mysqli_query($conn, "SELECT * FROM products");

// جدول پویا: در هر سطر سه محصول
echo "<table width=\"100%\" cellpadding=\"10\"><tr>";
$i = 0;
while ($row = mysqli_fetch_array($result)) {
    if ($i > 0 && $i % 3 == 0) {
        echo "</tr><tr>";
    }
```

```
    $short = mb_substr($row["detail_pro"], 0, 60, "UTF-8") . " ...";   // بخشی از توضیحات
    echo "<td align=\"center\" valign=\"top\">";
    echo "<a href=\"detail_product.php?code=" . $row["code_pro"] . "\">";
    echo "<img src=\"products/images/" . $row["image_pro"] . "\" width=\"150\"><br>";
    echo $row["pro_name"] . "</a><br>";
    echo "<small>" . $short . "</small>";
    echo "</td>";
    $i++;
}
echo "</tr></table>";

mysqli_close($conn);
include("includes/footer.php");
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۴ صفحه ۲۵۷ فعالیت کارگاهی

شرایطی فراهم کنید که فقط محصولات فروشگاه برای اعضای تارنما نمایش داده شوند. بعد از انجام این کار و اطمینان از صحت ایجاد این محدودیت، دستوراتی که برای انجام این کار اضافه کرده‌اید را Comment کنید.

```
<?php
// ... (اتصال به پایگاه داده و پرسوجو مانند قبل)
if (isset($_SESSION["login"]) && $_SESSION["login"] === true) {
    // دستورهای نمایش جدول محصولات (حلقه‌ی while)
} else {
    echo "<p>برای مشاهده‌ی محصولات ابتدا وارد تارنما شوید.</p>";
}
?>
```

پس از آزمایش، این دستورات با // یا /*...*/ به توضیح تبدیل می‌شوند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۲۵ صفحه ۲۵۸ کارگاه ۲

پرونده‌ی detail_product.php را برای نمایش جزئیات کامل محصول (قیمت، توضیحات، موجودی) و پیوند «سفارش و خرید پستی» ایجاد کنید.

```
<?php
include("includes/header.php");

// ۱) اتصال به پایگاه داده
mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
```

```
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");

// ۲) پرسوجوی محصول انتخابشده (کد از نوار نشانی)
$code   = isset($_GET["code"]) ? (int)$_GET["code"] : 0;
$result = mysqli_query($conn, "SELECT * FROM products WHERE code_pro = $code");
$row    = mysqli_fetch_array($result);
if (!$row) {
    stop("محصول موردنظر یافت نشد.");
}

// ۳) جدول نمایش جزئیات
?>
<table width="100%" cellpadding="10">
  <tr>
    <td width="40%" align="center">
      <a href="products/images/<?php echo $row["image_pro"]; ?>">
        <img src="products/images/<?php echo $row["image_pro"]; ?>" width="250"></a>
    </td>
    <td valign="top">
      <h2><?php echo $row["pro_name"]; ?></h2>
      <p>قیمت: <?php echo number_format($row["price_pro"]); ?> ریال</p>
      <p>موجودی انبار: <?php echo $row["pro_qty"]; ?></p>
      <p><?php echo $row["detail_pro"]; ?></p>
      <a href="order.php?code=<?php echo $row["code_pro"]; ?>">سفارش و خرید پستی</a>
    </td>
  </tr>
</table>
<?php
mysqli_close($conn);
include("includes/footer.php");
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۲۶ صفحه ۲۶۰ کارگاه ۳

نام کاربر و وضعیت login را در session ذخیره کنید، پرونده‌ی order.php را بسازید، ورود کاربر را بررسی و مبلغ قابل پرداخت را با جاوااسکریپت محاسبه کنید.

```
<?php
include("includes/header.php");

// ۳) فقط کاربر واردشده می‌تواند سفارش دهد
if (!isset($_SESSION["login"]) || $_SESSION["login"] !== true) {
    stop("برای ثبت سفارش ابتدا باید وارد تارنما شوید. <a href=\"login.php\">ورود به
تارنما</a>");
}

// ۲) اتصال به پایگاه داده و دریافت کد محصول از نوار نشانی
mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
```

```
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");
$code = isset($_GET["code"]) ? (int)$_GET["code"] : 0;

// ۴) اطلاعات محصول انتخابی در آرایه
$pro = mysqli_fetch_array(mysqli_query($conn, "SELECT * FROM products WHERE code_pro =
$code"));
if (!$pro) {
    stop("محصول موردنظر یافت نشد.");
}
// ۷) مشخصات کاربر واردشده در آرایه
$u    = mysqli_real_escape_string($conn, $_SESSION["username"]);
$user = mysqli_fetch_array(mysqli_query($conn, "SELECT * FROM users WHERE username =
'$u'"));
?>
<script type="text/javascript">
var price = <?php echo (float)$pro["price_pro"]; ?>;   // قیمت واحد
var stock = <?php echo (int)$pro["pro_qty"]; ?>;       // موجودی انبار

// ۶) محاسبه‌ی مبلغ قابل پرداخت
function calc() {
  var q = parseInt(document.getElementById("qty").value);
  if (isNaN(q) || q < 1) { q = 0; }
  document.getElementById("total").value = q * price;
}
// ۹) بررسی صحت اطلاعات هنگام کلیک روی دکمه‌ی «خرید محصول»
function check() {
  var q = parseInt(document.getElementById("qty").value);
  var mobile  = document.getElementById("mobile").value;
  var address = document.getElementById("address").value;
  if (isNaN(q) || q < 1) { alert("تعداد سفارش باید عددی بزرگ‌تر از صفر باشد."); return
false; }
  if (q > stock)         { alert("تعداد سفارش بیشتر از موجودی انبار است."); return
false; }
  if (!/^09[0-9]{9}$/.test(mobile)) { alert("شماره‌ی تماس باید ۱۱ رقم و با ۰۹ شروع
شود."); return false; }
  if (address.length < 10)          { alert("نشانی دریافت محصول را کامل وارد کنید.");
return false; }
  return confirm("آیا از صحت اطلاعات واردشده مطمئن هستید؟");
}
</script>

<form action="order_action.php" method="post" onsubmit="return check()">
<input type="hidden" name="code_pro" value="<?php echo $pro["code_pro"]; ?>">
<table width="100%" cellpadding="8">
  <tr>
    <td width="60%" valign="top">
      <table>
        <tr><td>نام کاربر:</td>
            <td><input type="text" value="<?php echo $user["realname"]; ?>" readonly></
td></tr>
        <tr><td>تعداد سفارش:</td>
            <td><input type="text" name="qty" id="qty" value="1" onkeyup="calc()"></
td></tr>
```

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

```
        <tr><td>(ریال) مبلغ قابل پرداخت:</td>
            <td><input type="text" id="total" value="<?php echo (float)
$pro["price_pro"]; ?>" readonly></td></tr>
        <tr><td>شماره‌ی تماس:</td>
            <td><input type="text" name="mobile" id="mobile" maxlength="11"></td></tr>
        <tr><td>نشانی دریافت:</td>
            <td><textarea name="address" id="address" rows="4" cols="35"></textarea></
td></tr>
        <tr><td></td><td><input type="submit" name="submit" value="خرید محصول"></td></
tr>
      </table>
    </td>
    <td valign="top" align="center">
      <!-- نمایش اطلاعات محصول در سمت چپ (۱۰ -->
      <img src="products/images/<?php echo $pro["image_pro"]; ?>" width="180"><br>
      <b><?php echo $pro["pro_name"]; ?></b><br>
      <?php echo mb_substr($pro["detail_pro"], 0, 80, "UTF-8"); ?> ...<br>
      قیمت: <?php echo number_format($pro["price_pro"]); ?> ریال<br>
      موجودی: <?php echo $pro["pro_qty"]; ?>
    </td>
  </tr>
</table>
</form>
<?php
mysqli_close($conn);
include("includes/footer.php");
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۷ صفحه ۲۶۷ **فعالیت کارگاهی**

یک محصول را سفارش دهید و تعداد سفارش را بیشتر از موجودی انبار و سایر ورودی‌ها را با شرایط مختلف وارد کنید که باعث ایجاد خطا شود. از صحت عملکرد فرم ثبت سفارش تا قبل از ثبت نهایی اطمینان حاصل کنید.

- تعداد بیشتر از موجودی: پیام «تعداد سفارش بیشتر از موجودی است» نمایش داده شده و فرم ارسال نمی‌شود.
- تعداد صفر، منفی یا غیرعددی: پیام خطای مناسب نمایش داده می‌شود.
- شماره تماس خالی یا ناقص (غیر از ۱۱ رقم): خطا نمایش داده می‌شود.
- نشانی خالی: خطا نمایش داده می‌شود.
- کاربر وارد نشده: پیام محدودیت نمایش داده می‌شود (شکل ۱۶).
- فقط پس از درست‌بودن همه‌ی ورودی‌ها، فرم به order_action.php ارسال می‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

جدول orders را در پایگاه داده db_shop ایجاد کنید، سپس پرونده‌ی order_action.php را برای درج سفارش، نمایش پیام به خریدار و کم‌کردن تعداد سفارش از موجودی انبار بنویسید.

```
CREATE TABLE orders (
  id         INT(10)       NOT NULL AUTO_INCREMENT,
  username   VARCHAR(30)   NOT NULL,
  orderdate  DATE          NOT NULL,
  code_pro   INT(10)       NOT NULL,
  qty_pro    INT(10)       NOT NULL,
  price_pro  FLOAT         NOT NULL,
  mobile     VARCHAR(11)   NOT NULL,
  address    VARCHAR(400)  NOT NULL,
  trackcode  VARCHAR(24)   NOT NULL DEFAULT '',
  state      INT(1)        NOT NULL DEFAULT 0,
  PRIMARY KEY (id)
) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci;
```

تابع date برای تاریخ جاری (قالب میلادی d-m-y بر اساس تنظیمات سرور):

```
<?php
echo date("d-m-Y")  . "<br>";    // 2026-10-25 مثلاً
echo date("Y-m-d")  . "<br>";    // 25-10-2026 مثلاً  (قالب ذخیره در ستون DATE)
echo date("Y/m/d")  . "<br>";    // 2026/10/25 مثلاً
echo date("H:i:s")  . "<br>";    // (ساعت:دقیقه:ثانیه)  17:48:35 مثلاً
$orderdate = date("Y-m-d");      // ذخیره در متغیر
?>
```

```
<?php
include("includes/header.php");

// ۲) ورود کاربر و دریافت اطلاعات فرم
if (!isset($_SESSION["login"]) || $_SESSION["login"] !== true) {
    stop("برای ثبت سفارش ابتدا باید وارد تارنما شوید.");
}
if (empty($_POST["code_pro"]) || empty($_POST["qty"]) ||
    empty($_POST["mobile"]) || empty($_POST["address"])) {
    stop("همه‌ی فیلدهای فرم سفارش را پر کنید.");
}

// ۳) اتصال به پایگاه داده
mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");

$code    = (int)$_POST["code_pro"];
$qty     = (int)$_POST["qty"];
$mobile  = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["mobile"]);
$address = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["address"]);
```

```
$user    = mysqli_real_escape_string($conn, $_SESSION["username"]);

// بررسی دوباره‌ی محصول و موجودی در سمت سرویس‌دهنده
$pro = mysqli_fetch_array(mysqli_query($conn, "SELECT * FROM products WHERE code_pro =
$code"));
if (!$pro)                          { stop("محصول موردنظر یافت نشد."); }
if ($qty < 1 || $qty > $pro["pro_qty"]) { stop("تعداد سفارش معتبر نیست یا بیشتر از
موجودی انبار است."); }

// ۴) درج رکورد سفارش (state = 0: تحت بررسی)
$orderdate = date("Y-m-d");
$price     = (float)$pro["price_pro"];
$sql = "INSERT INTO orders (username, orderdate, code_pro, qty_pro, price_pro, mobile,
address, trackcode, state)
        VALUES ('$user', '$orderdate', $code, $qty, $price, '$mobile', '$address', '',
0)";

if (mysqli_query($conn, $sql) === true) {
    // ۶) کم‌کردن تعداد سفارش از موجودی انبار
    mysqli_query($conn, "UPDATE products SET pro_qty = pro_qty - $qty WHERE code_pro =
$code");

    // ۵) پیام و گزارش برای خریدار
    echo "<h3>سفارش شما با موفقیت ثبت شد</h3>";
    echo "<p>کد سفارش: " . mysqli_insert_id($conn) . "</p>";
    echo "<p>کالا: " . $pro["pro_name"] . "   تعداد: " . $qty . "</p>";
    echo "<p>مبلغ کل: " . number_format($qty * $price) . " ریال</p>";
    echo "<p>تاریخ سفارش: " . date("d-m-Y") . "</p>";
} else {
    echo "<p style=\"color:red\">ثبت سفارش انجام نشد؛ دوباره تلاش کنید.</p>";
}
mysqli_close($conn);

include("includes/footer.php");
?>
```

مقدار فیلد state: ۰ تحت بررسی، ۱ آماده برای ارسال، ۲ ارسال‌شده، ۳ لغو شده. پس از خرید ۳ کیلوگرم گز، موجودی ۱۸۵ به ۱۸۲ کاهش می‌یابد.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۹ صفحه ۲۷۲ کارگاه ۵

پرونده‌ی products_admin.php را به پایگاه داده متصل کنید، جدول فهرست محصولات را با پیوند ویرایش بسازید، مشخصات محصول انتخاب‌شده را در کادرهای متن نمایش دهید و ویرایش را در products_admin_action.php انجام دهید.

```
<?php
include("includes/header.php");
if (!isset($_SESSION["login"]) || $_SESSION["login"] !== true || $_SESSION["type"] != 1)
{
```

```
    stop("شما اجازه‌ی دسترسی به این صفحه را ندارید.");
}

// ۱) اتصال به پایگاه داده
mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");

// ۴) مشخصات محصول انتخاب‌شده برای ویرایش (کد از نوار نشانی)
$edit = false;
if (isset($_GET["edit"])) {
    $c    = (int)$_GET["edit"];
    $edit = mysqli_fetch_array(mysqli_query($conn, "SELECT * FROM products WHERE
code_pro = $c"));
}
function val($edit, $field) {
    return $edit ? htmlspecialchars($edit[$field]) : "";
}
?>
<h2><?php echo $edit ? "ثبت محصول" : "ویرایش محصول"; ?></h2>
<!-- ۵) فرم ثبت/ویرایش؛ در حالت ویرایش، مقدارها در کادرهای متن نمایش داده می‌شوند -->
<form action="products_admin_action.php" method="post" enctype="multipart/form-data">
  <input type="hidden" name="mode" value="<?php echo $edit ? "edit" : "add"; ?>">
  <table>
    <tr><td>کد کالا:</td>
        <td><input type="text" name="code_pro" value="<?php echo val($edit,
"code_pro"); ?>" <?php if ($edit) echo "readonly"; ?>></td></tr>
    <tr><td>نام کالا:</td>
        <td><input type="text" name="pro_name" size="40" value="<?php echo val($edit,
"pro_name"); ?>"></td></tr>
    <tr><td>تعداد موجودی:</td>
        <td><input type="text" name="pro_qty" value="<?php echo val($edit, "pro_qty"); ?
>"></td></tr>
    <tr><td>قیمت (ریال):</td>
        <td><input type="text" name="price_pro" value="<?php echo val($edit,
"price_pro"); ?>"></td></tr>
    <?php if (!$edit) { ?>
    <tr><td>تصویر کالا:</td><td><input type="file" name="image_pro"></td></tr>
    <?php } ?>
    <tr><td>توضیحات:</td>
        <td><textarea name="detail_pro" rows="5" cols="40"><?php echo val($edit,
"detail_pro"); ?></textarea></td></tr>
    <tr><td></td><td><input type="submit" name="submit" value="<?php echo $edit ?
"ثبت محصول" : "ذخیره‌ی تغییرات"; ?>"></td></tr>
  </table>
</form>
<hr>
<!-- ۲) جدول ششستونی فهرست محصولات -->
<table border="1" width="100%" cellpadding="5">
  <tr><th>کد</th><th>نام کالا</th><th>موجودی</th><th>قیمت</th><th>ویرایش</th><th>حذف</
th></tr>
<?php
$result = mysqli_query($conn, "SELECT * FROM products");
while ($row = mysqli_fetch_array($result)) {
```

```
    echo "<tr>";
    echo "<td>" . $row["code_pro"] . "</td>";
    echo "<td>" . $row["pro_name"] . "</td>";
    echo "<td>" . $row["pro_qty"] . "</td>";
    echo "<td>" . number_format($row["price_pro"]) . "</td>";
    echo "<td><a href=\"products_admin.php?edit=" . $row["code_pro"] . "\">ویرایش</a></
td>";
    echo "<td><a href=\"products_admin_action.php?delete=" . $row["code_pro"] . "\"
              onclick=\"return confirm('آیا از حذف این محصول مطمئن هستید؟');\">حذف</a></
td>";
    echo "</tr>";
}
mysqli_close($conn);
?>
</table>
<?php include("includes/footer.php"); ?>
```

```
// ---- ۷) ویرایش محصول (بعد از بررسی سطح دسترسی مدیر و قبل از بخش «ثبت» اضافه شود) ----
if (isset($_POST["mode"]) && $_POST["mode"] == "edit") {
    if (empty($_POST["pro_name"]) || empty($_POST["pro_qty"]) ||
        empty($_POST["price_pro"]) || empty($_POST["detail_pro"])) {
        stop("همه‌ی فیلدها را پر کنید.");
    }
    mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
    $conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
    if (mysqli_connect_errno()) {
        stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
    }
    mysqli_set_charset($conn, "utf8");
    $code   = (int)$_POST["code_pro"];
    $name   = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["pro_name"]);
    $qty    = (int)$_POST["pro_qty"];
    $price  = (float)$_POST["price_pro"];
    $detail = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["detail_pro"]);
    $sql = "UPDATE products SET pro_name='$name', pro_qty=$qty, price_pro=$price,
            detail_pro='$detail' WHERE code_pro=$code";
    if (mysqli_query($conn, $sql) === true) {
        echo "<p>مشخصات محصول با موفقیت ویرایش شد.</p>";
    } else {
        echo "<p style=\"color:red\">ویرایش انجام نشد.</p>";
    }
    mysqli_close($conn);
    include("includes/footer.php");
    exit;
}
```

برای حذف پرونده‌ی تصویر از تابع unlink استفاده می‌شود:

```
<?php
$file = "products/images/gaz.jpg";
if (file_exists($file)) {
    $result = unlink($file);       // true در صورت حذف موفق
    echo $result ? "پرونده حذف شد." : "حذف پرونده انجام نشد.";
} else {
```

```
    echo "پرونده وجود ندارد.";
}
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۳۰ صفحه ۲۷۸ فعالیت کارگاهی

با استفاده از کدنویسی پرونده‌ای با نام contact.php را ایجاد کرده، طبق شکل ۲۳ فرم ارتباط با ما را ایجاد کنید و آن را به منوی اصلی بالای سایت متصل کنید. فقط کاربران اجازه‌ی ارسال پیام داشته باشند؛ نام واقعی و رایانامه‌ی کاربر در کادرهای متن نمایش داده شود؛ تعداد نویسه‌های پیام حداقل ۳۰ نویسه باشد؛ پس از کلیک روی دکمه‌ی ارسال با جاوااسکریپت تأیید گرفته شود؛ برای ذخیره‌ی اطلاعات از contact_action.php استفاده شود.

جدول ذخیره‌ی پیام‌ها:

```
CREATE TABLE messages (
  id       INT(10)  NOT NULL AUTO_INCREMENT,
  username VARCHAR(30)  NOT NULL,
  email    VARCHAR(60)  NOT NULL,
  message  TEXT         NOT NULL,
  msgdate  DATE         NOT NULL,
  PRIMARY KEY (id)
) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci;
```

:contact.php

```
<?php
include("includes/header.php");
// ۱) فقط کاربران اجازه‌ی ارسال پیام دارند
if (!isset($_SESSION["login"]) || $_SESSION["login"] !== true) {
    stop("برای ارسال پیام ابتدا وارد تارنما شوید. <a href=\"login.php\">ورود به تارنما</
a>");
}
mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");
$u    = mysqli_real_escape_string($conn, $_SESSION["username"]);
$user = mysqli_fetch_array(mysqli_query($conn, "SELECT realname, email FROM users WHERE
username = '$u'"));
mysqli_close($conn);
?>
<script type="text/javascript">
function checkMsg() {
  var m = document.getElementById("message").value;
  if (m.length < 30) {                                    // ۳) حداقل ۳۰ نویسه
    alert("متن پیام باید حداقل ۳۰ نویسه باشد.");
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

```
    return false;
  }
  return confirm("آیا از ارسال پیام مطمئن هستید؟");     // ۴) تأیید با جاوا اسکریپت
}
</script>
<h2>ارتباط با ما</h2>
<form action="contact_action.php" method="post" onsubmit="return checkMsg()">
  <table>
    <tr><td>نام واقعی:</td><td><input type="text" value="<?php echo $user["realname"]; ?
>" readonly></td></tr>
    <tr><td>رایانامه:</td><td><input type="text" value="<?php echo $user["email"]; ?>"
readonly></td></tr>
    <tr><td>پیام:</td><td><textarea name="message" id="message" rows="6" cols="45"></
textarea></td></tr>
    <tr><td></td><td><input type="submit" name="submit" value="ارسال"></td></tr>
  </table>
</form>
<?php include("includes/footer.php"); ?>
```

:contact_action.php

```
<?php
include("includes/header.php");
if (!isset($_SESSION["login"]) || $_SESSION["login"] !== true) {
    stop("برای ارسال پیام ابتدا وارد تارنما شوید.");
}
if (!isset($_POST["message"]) || mb_strlen($_POST["message"], "UTF-8") < 30) {
    stop("متن پیام باید حداقل ۳۰ نویسه باشد.");
}
mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");

$u    = mysqli_real_escape_string($conn, $_SESSION["username"]);
$user = mysqli_fetch_array(mysqli_query($conn, "SELECT email FROM users WHERE username =
'$u'"));
$mail = mysqli_real_escape_string($conn, $user["email"]);
$msg  = mysqli_real_escape_string($conn, $_POST["message"]);
$date = date("Y-m-d");

$sql = "INSERT INTO messages (username, email, message, msgdate) VALUES ('$u', '$mail',
'$msg', '$date')";
if (mysqli_query($conn, $sql) === true) {
    echo "<p>پیام شما با موفقیت ارسال شد.</p>";
} else {
    echo "<p style=\"color:red\">ارسال پیام انجام نشد.</p>";
}
mysqli_close($conn);
include("includes/footer.php");
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

با استفاده از تغییر و کدنویسی در پرونده‌های products_admin.php و products_admin_action.php، بعد از تأیید کاربر برای دریافت مجوز حذف، محصول انتخاب‌شده را از فهرست کالاهای موجود در انبار حذف کنید.

با استفاده از کدنویسی پرونده‌ای به نام manage_orders_admin.php برای مدیریت محصولات سفارش‌داده‌شده با سطح دسترسی مدیریت به این پرونده ایجاد کنید.

بخش حذف محصول (با confirm جاوااسکریپت در پیوند حذف):

```
// ---- حذف محصول: بعد از بررسی سطح دسترسی مدیر اضافه شود ----
if (isset($_GET["delete"])) {
    mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
    $conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
    if (mysqli_connect_errno()) {
        stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
    }
    mysqli_set_charset($conn, "utf8");
    $code = (int)$_GET["delete"];
    $row  = mysqli_fetch_array(mysqli_query($conn, "SELECT image_pro FROM products WHERE
code_pro = $code"));
    if ($row && mysqli_query($conn, "DELETE FROM products WHERE code_pro = $code") ===
true) {
        $img = "products/images/" . $row["image_pro"];
        if (file_exists($img)) {
            unlink($img);                    // حذف تصویر محصول از پوشه‌ی images
        }
        echo "<p>محصول با موفقیت حذف شد.</p>";
    } else {
        echo "<p style=\"color:red\">حذف محصول انجام نشد.</p>";
    }
    mysqli_close($conn);
    echo "<p><a href=\"products_admin.php\">بازگشت به مدیریت محصولات</a></p>";
    include("includes/footer.php");
    exit;
}
```

فهرست سفارش‌ها (manage_orders_admin.php) با پیوندهای تغییر وضعیت:

```
<?php
include("includes/header.php");
if (!isset($_SESSION["login"]) || $_SESSION["login"] !== true || $_SESSION["type"] != 1)
{
    stop("شما اجازه‌ی دسترسی به این صفحه را ندارید.");
}
mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    stop("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
mysqli_set_charset($conn, "utf8");
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

```
$states = array(0 => "لغو" <= 3 ,"ارسال‌شده" <= 2 ,"آماده برای ارسال" <= 1 ,"تحت بررسی"
شده");
?>
<h2>مدیریت سفارش‌های کاربران</h2>
<table border="1" width="100%" cellpadding="5">
  <tr><th>کد سفارش</th><th>کاربر</th><th>تاریخ</th><th>کد کالا</th><th>تعداد</th>
      <th>شماره‌ی تماس</th><th>وضعیت</th><th>تغییر وضعیت</th></tr>
<?php
$result = mysqli_query($conn, "SELECT * FROM orders ORDER BY id DESC");
while ($row = mysqli_fetch_array($result)) {
    $id = $row["id"];
    echo "<tr>";
    echo "<td>$id</td><td>" . $row["username"] . "</td><td>" . $row["orderdate"] . "</
td>";
    echo "<td>" . $row["code_pro"] . "</td><td>" . $row["qty_pro"] . "</td><td>" .
$row["mobile"] . "</td>";
    echo "<td>" . $states[$row["state"]] . "</td>";
    echo "<td>
            <a href=\"manage_orders_action.php?act=review&id=$id\">تحت بررسی</a> |
            <a href=\"manage_orders_action.php?act=ready&id=$id\">آماده‌ی ارسال</a> |
            <a href=\"manage_orders_action.php?act=sent&id=$id\">ارسال‌شده</a> |
            <a href=\"manage_orders_action.php?act=cancel&id=$id\">لغو</a>
          </td>";
    echo "</tr>";
}
mysqli_close($conn);
?>
</table>
<?php include("includes/footer.php"); ?>
```

تغییر وضعیت با ساختار switch ... case (manage_action.php):

```
<?php
// manage_orders_action.php
session_start();
if (!isset($_SESSION["login"]) || $_SESSION["login"] !== true || $_SESSION["type"] != 1)
{
    exit("شما اجازه‌ی دسترسی به این صفحه را ندارید.");
}
if (!isset($_GET["act"]) || !isset($_GET["id"])) {
    exit("درخواست نامعتبر است.");
}
$id = (int)$_GET["id"];

switch ($_GET["act"]) {
    case "review": $state = 0; break;      // تحت بررسی
    case "ready":  $state = 1; break;      // آماده برای ارسال
    case "sent":   $state = 2; break;      // ارسال‌شده
    case "cancel": $state = 3; break;      // سفارش لغو شده
    default:       exit("عملیات نامعتبر است.");
}

mysqli_report(MYSQLI_REPORT_OFF);
$conn = mysqli_connect("localhost", "root", "", "db_shop");
if (mysqli_connect_errno()) {
    exit("خطا در اتصال به پایگاه داده: " . mysqli_connect_error());
}
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

```
mysqli_query($conn, "UPDATE orders SET state = $state WHERE id = $id");
mysqli_close($conn);

header("Location: manage_orders_admin.php");   // بازگشت به فهرست سفارش‌ها
exit;
?>
```

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir